

Posamezne številke:
Navadne Din 1.—
ob nedeljah Din 1.50.

"TABOR" izhaja vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 18. uri
datumom naslednjega dne ter stane
mesečno po pošti D 12.50, za ino-
zemstvo D 20.50, dostavljen na dom
D 14.—, na izkaznice D 12.50,
inzerati po dogovoru.

Naroča se pri upravi "TABORA",
MARIBOR, Jurčičeva ulica šte. 4.

TABOR

Posamezne številke:
Navadne Din 1.—
ob nedeljah Din 1.50.

UREDNIŠTVO se nahaja v Mari-
boru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nad-
stropje. Telefon interurb. št. 278.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, pritličje, desno. Tele-
fon št. 24. — ŠTIS poslovalni
račun štov. 11.757.

Na naročila brez denarja se ne
ozira. — Rokopisi se ne vračajo.

Leto: IV.

Maribor, sreda 18. aprila 1923.

Številka: 87

Hrvatski boljševizem.

Maribor, 17. aprila.

Že ponovno se je v dnevnem tisku opozarjalo na duhovno sorodnost Radičeve politike z boljševizmom. Najnovejše Radičeve izjave potrjujejo, da imamo opraviti s pojavom, ki razkraja vse smeri javnega in zasebnega življenja, ubija vsako avtoriteto in ustvarja splošno zmedo. Radič govori in piše o državi, kakoršna je v realnem življenju neizvedljiva; nekatere njegove misli so povzete iz Krapotkina in Bakunina ter vsebujejo teorije, ki jih je svetovna vojna popolnoma razveljavila. S takimi sanjarijami so se nekoč ukvarjali vročerkvni socialistični omladinici, ki pa so jih pozabili, kakor hitro se je bilo treba postaviti na tla resničnega življenja in opustiti brezplodno donkišotstvo. Radič pa vcepilja boljševistične nazore o državi širokim kmečkim masam, ker kot politični slabič nima poguma, da bi kmetu povedal resnico. Radič je izjavil v nekem volilnem proglasu, da mu je hrvatsko samo okvir, sicer pa je tudi on za internacijo. V »njegovi« republiki bodo delavci dosegli vse, kar zahtevajo. Na drugi strani pa dobe tudi kmetje »vse kar hočejo«. Če bi bilo mogoče zbrati delavske in kmečke zahteve, dobili strašna protislovja, na katera se ne more nasloniti noben družabni red. Radič nikdar ne govori povsem jasno in odkrito; vsa njegova politika je brezvestna negacija, slepo rušenje avtoritete in demagoški prilozovanje oni masi, ki pozna samo instinkte. V tem pa ravno obstoja boljševizem. Iz vseh narodov se po vojni izceja smrdeč gnoj; kolikor manjša je narodna kultura, tem več je gnolja, več negativizma in demagogije. Boljševizem se ravna po starem načelu: Vsako sredstvo je dobro, ki vodi k cilju. Kakšen je cilj, tega ne vedo niti vsi njegovi voditelji: masam kažejo samo to, kar trenutno »vleče«.

Radič nima niti v političnem niti v socialnem smislu jasnih zahtev. Vedno govori o »človečanstvu«, o bratski ljubavi med ljudmi itd., iz vseh njegovih besed pa veje duh zagrizene nestrpnosti, sovraštva, nadutosti in samoljubja. Radič ne mara opozicije, ker je preveč nverjen, da so edinole njegovi nazori pravi; svoje nasprotnike, ki stoje na drugem stališču, bi najrajši utopil v žlici vode. Treba je prečitati njegove zadnje govore in izjave, da se prepričamo, kako prostaškega mišljenja je ta človek. V izjavah, ki jih daje javnosti, psuje svoje politične nasprotnike z magarci, tepci, noreci itd., tako, da čitatelj, ki ima nekaj evropske vzgoje in takta ne ve, ali je to zakrinkan goljuf ali pa res govori tako voditelj največje hrvatske stranke, mož, ki danes terorizira hrvatsko javno mnenje. Redkokdaj je celo na prošlem Balkanu slišati tako netaktne in nadute izjave kot jih daje samoljubni Radič.

Ves Radičev pacifizem je v bistvu boljševizem; takšen je bil svojčas antimilitarizem ruskih komunistov, ki pa se sedaj opirajo na najboljšo armado v Evropi. Ako Radič govori o človečnosti in humaniteti, obenem pa rolni kakor razjarjeni lev proti ljudem, ki si drznejo imeti druge nazore, tedaj je to istotako beiskreno, kakor če kot ateist piše o Bogu in kot član frimazonske lože govori o krščanskih svetinjah. Njegovi nazori o državi, kakor jih vcepilja ljudstvu, potem njegov najnovejši nastop proti Židom itd. vse to so znamenja, ki jih moramo uvrstiti pod pojem boljševizma. Študij tega pojava je prepuščen zgodovinarjem in psihologom, ki bodo morali najti stotere povzročitelje te duševne pandemije, ki še vedno vzdržuje med masami psihozo, kakršna je vladala pri nas v zadnjih vojnih letih.

Položaj po demisiji vlade.

Maček pri radikalcih. — Pribečević v avdijenci pri kralju. — Utis Radičevega zborovanja.

Zagreb, 17. aprila. Današnje »Novosti« prinašajo iz Beograda sledeče poročilo: Cela scenerija večrajšnje seje narodne skupščine je kazala žalostno sliko naše trenutne politične situacije. Radikalci doživljajo od pričetka decemberske krize, ko so prevzeli državno krmilo v popolnoma svoje roke, poraz za porazom. Višek teh porazov pa tvori neuspeh pri pogajanjih z Radičem. Tem boljše dispozicijo pa so kazali že pri prvi parlamentarni seji demokratije, ki so bili izredno živahni in agilni. Med drugim so vprašali radikalnega poslanca dr. Janjiča, ali je res, da ga je imenoval Radič nemneža, ker ga je prekinil v njegovem govoru, ki je trajal že tri ure. Janjič je slikal ves dogodek sledeče: Radič je res govoril že tri ure, ne da bi pustil k besedi koga drugega. Zato mu je dr. Janjič zaklical: »Gospodine, na ta način lahko Vi govorite tri dni, dajte tudi drugim priliko, da izrazijo svoje mnenje.« Radič je nato ves razkašen skočil pokoncu ter zavpil da vsega tega ne razume. Dr. Janjič je rešil situacijo na ta način, da je predlagal, naj se seja čez poldan prekine, ker je upal da bo Radič po kosilu boljše razpoložen. Ta predlog je sprejel tudi Radič, s čemur je bil ves dogodek končan. Popoldne je bil protokol o sporazumu v najljudnejši formi podpisan. Po tem razgovoru so odšli radikalci takoj v parlamentarno dvorano, kjer so jih demokratije sprejeli s kliči: »Hvaljen Isus i Marija!« in »Živio Radič!« Radikalci so bili ves čas zelo nerazumni in pobiti. Zanimiva je pisava večrajšnjih beograjskih »Novosti«, ki so do slej vedno hvalile in zagovarjale sporazum z Radičem, ter večraj celo s posebnimi lepaki oznanile po mestu, da je sporazum med Radičem in radikalci dose-

žen. Danes pa prinašajo dolg uvodnik, v katerem razpravljajo o političnem položaju v minulnem tednu. Članek končuje z besedami, da vlada v vseh beograjskih političnih krogih mnenje, da bi bil vsak poizkus nadaljevanja pogajanj z Radičem iluzoren in naravnost sramoten.

Beograd, 17. aprila. Iz radikalnih krogov izvedemo, da nameravajo radikalci sestaviti homogeno radikalno vlado in trdno računajo s tem, da bo mandat za sestavo nove vlade zopet poverjen gosp. Pašiću. V tem slučaju bi g. Županić, ki je bil doslej minister brez portfelja, postal pomočnik prosvetnega ministra, do čim bi g. Supilu ostalo njegovo sedanje ministrsko mesto, dasiravno ni bil izvoljen za poslanca.

Beograd, 17. aprila. Kralj Aleksander je sprejel v avdijenco ministra na r. Svetozara Pribečevića. Avdijenca je trajala čez eno uro.

Beograd, 17. aprila. Vest, ki jo je objavilo »Vreme«, češ, da se je vršila v stanovanju ministrskega predsednika seja ministrskega sveta, kateri je prisostvoval tudi g. Svetozar Pribečević, je popolnoma izmišljena.

Beograd, 17. aprila. Včera popoldne je imel radikalni klub svojo sejo. O političnem položaju je referiral g. Pašić in opisal situacijo, ki se v nji nahaja radikalna stranka po vladni demisiji. G. Pašić je očividno izgubil precej svojega optimizma, in je izjavil, da bi radikalci zopet prevzeli vlado samo tedaj, če bi bilo mogoče nadaljevati pogajanja z demokratiji in Radičevci. Nadalje je izjavil g. Pašić, da smatra nedeljsko radičevsko zborovanje za odpoved sporazuma, ki je tem značilnejša, ker so pogajanja vendarle pokazala vsaj nekoliko uspeha.

se je vnel boj, tekom katerega je bil nek českoslovaški finančnik ranjen.

Angleški koraki v reparacijskem vprašanju.

London, 17. aprila. »Daily News« doznava, da se angleška vlada trudi na vse mogoče načine, da bi pripravila diplomatskim potom nemško vlado do tega, da bi predložila nov načrt za rešitev reparacijskega vprašanja.

Lloyd George pojde v Ameriko.

London, 17. aprila. Tukajšnji listi poročajo, da namerava Lloyd George meseca septembra odpotovati v Ameriko, kjer misli obdržati v Zedinjenih državah in Kanadi več predavanj.

Demisija avstrijske vlade.

Dunaj, 16. aprila. Danes ob 18. uri zvečer se je vršila v parlamentu seja ministrskega sveta, na katerem je bilo sklenjeno, da poda celokupna vlada demisijo v smislu nedavno sklenjenih sprememb v vodstvo državnih poslov. Nove volitve vlade se vrše že na jutrišnji seji parlamenta.

BORZA.

Curih, 17. aprila. (Izv.) Predborza. Pariz 36.67, Beograd 5.60, London 25.67, Berlin 0.026, Praga 16.425, Milan 27.35, Newyork 552.50, Dunaj 0.00775, žig. K 0.0078, Budimpešta 0.12, Varšava 0.013, Solija 4.12.

Nastop novega českoslovaškega poslanika.

Beograd, 17. aprila. Novi poslanik českoslovaške republike g. Jan Šeba bo danes ob 12. uri sprejet od kralja Aleksandra v nastopno avdijenco. Ob tej priliki bo izročil kralju svoje poverilni listine.

Potniški promet z Nemčijo.

Beograd, 17. aprila. Prometno ministrstvo je podpisalo tarif za direktni potniški promet z Nemčijo. V smislu te tarifne pogodbe se bodo odslej dobile na naših postajah vozne karte za vse kraje v Nemčiji.

Stojan Protić zbolel.

Beograd, 17. aprila. Stojan Protić je zbolel in leži že dva dni v postelji. Njegova obitelj zatrjuje, da je bolezen lahka in da bo v par dneh že zapustil sobo.

Incident na českoslovaško-madžarski meji.

Budimpešta, 17. aprila. (Izv.) Na českosl.-mađarski meji pri Košicah je prišlo te dni do sporu med mađarskimi in českoslovaškimi finančnimi stražniki, pri čemur je bilo oddanih tudi več streliv. Mađarski listi pišejo o tem dogodku: V noči dne 10. t. m. je prekorabila českoslovaška, 7 mož broječa finančna patrolja med Hymom in Peremom mađarsko mejo. Tu sta se sročali mađarska in českoslovaška patrolja. Čehi so zahtevali, da jim Mađžari izroče orožje. Ker so se Mađžari temu protivili, so jih Čehi napadli s orožjem, vsled česar

Radič je to nedeljo govoril tudi v svetovnem položaju in je dejal, da sta v Evropi samo dva pametna naroda: Nemci in Rusi, vse drugo je bedasto in nemumno. Hrvati so in bodo za nemško smer in ostanejo Nemcem zvesti do zadnjega diha. To izjavo podaja Radič v času, ko se hoče prikupiti Ameriki in Angliji, da mu pomoreta k ustanovitvi samostojne hrvatske države! Če je bil doslej še mogoč kak dvom o pravih ciljih Radičeve politike, tedaj je bil v tem trenutku razblinjen: Radič je v službi germanstva, njegova politika se suče v oni smeri, ki jo je zastopal s posebno vneto med vojno; Hrvatski narod se ohrani le tako če nasloni na Nemce. Mogoče se kateri Hrvat lahko navdušuje za nemško svetovno orien-tacijo, Slovence pa je ne more, kajti taka zmaga nemstva kot si jo želi Radič, pomeni razkosanje in definitivno potujčenje Slovencev. Kdor tega ne razume, jo — poslušimo se enkrat Radičevega žargona — magarac ali pa pri polni zavesti kupčuje s svojim narodom kakor Judež Iškarijot s Kristusom.

Zveza med nemštvom in Rusijo — ona Rusijo, ki mora zaradi svoje sedanje nesreče proklinjati Nemce — je sistematično nadaljevanje velenemške imperijalistične politike, kateri je postavil cilj Bismarck: vzbujati pri drugih narodih anarhijo, slabiti njih odporno moč, razjedati njihove državotvorne sile — doma pa ohraniti krepki nacionalizem. Ta svoj program so Nemci izpeljali lepše in do slednejše nego svetovno vojno: V tujini, predvsem pa v Rusiji so vzbudili boljševizem, anarhijo in internacionalizem, doma — v Nemčiji — pa so njihove vrste strnjene kakor nikdar doslej. Dejstvo je, da Nemci niso bili nikoli tako nacionalistični in tako močni v svojem narodu, nem jedru kakor so danes. Spretno so vedeli zajeziti poplavo anarhizma, ki so jo zanesli v Rusijo. Nemški imperijalizem triumfira: ne nad trenutnim položajem, ki ni rožnat, ampak nad uspehi, ki so jih Nemci dosegli s tem, da so podminirali tla v Rusiji in da jih minirajo v vzhodnih državah in na Balkanu.

Naposled bi ne bilo izključeno, da bi se Radič sporazumel z Nemci, če bi namreč imel v rokah ključke do takega sporazuma — upajmo drdo, da jih ne dobi nikdar — ponavljamo pa: Slovence, ki podpira Radičovo germanofilsko politiko, je izdajalec svojega rodu. Pri sporazumu med močnejšim in slabejšim ima zadnjo besedo močnejši in ta zadnja beseda bi bila: urušitvenje nemških teženj glede slovenskega ozemlja.

Tako Radič smotreno dela na to, da bi razbil jugoslov. državo, kakor go je samoljubni voditelji in plamenski poglavarji razbili že ponovno v davni preteklosti. Sredstvo, ki vodi k temu cilju, je boljševizem: t. j. politika, ki nima nič jasnega pred sabo, ki zanikuje vsako obstoječo avtoriteto, da jo bolj oslabi in ki izziva najnižje ljudske instinkte, in zlorablja največje ideale, da jih postavi v službo samoljubnih demagogov.

Politične vesti.

* Prva seja nove skupščine. Dodatno k večrajšnjemu kratkemu poročilu o prvi seji nove Narodne skupščine prinašamo nekatere podrobnosti: V skupščino sta dospela dva Radičeva disidentna iz Bosne. Centrum so zasedli radikalci, na levisi so bili demokrati, socialisti in zemljoradniki, na desnici muslimani in klerikalei. Džemiet se je stisnil k radikalom. Ob prihodu radikalov so zemljoradniki vpili: »Dolje policajci, dolje ubojice,« demokrati pa so jih ironično pozdravljali: »Hvaljen Isus, živio Radič!« Spahovi so bili brez fesov (najbrž dobra posledica političnega pobratimstva s katoliškimi poslanci). — Starostni predsednik Oraovac je nato odredil volitev proti-

sednika skupščine. Radikalci so kandidirali hrvatskega radikala Dušana Peleša, demokrati Dragutina Pečića, zemljoradniki Voju Lazića, klerikalci in muslimani pa dr. Halil bega Hrasnića. Peleš je dobil 128 glasov, Pečić 47, Hrasnića in Lazića 11, prazne so bile 3 glasovnice. Za radikalnega kandidata so glasovali razen radikalcev: džemijet, Nemei, Romun in oba Radićeva disidentna. Za Pečića je bilo dejansko oddanih 49 glasov; dve glasovnici sta enostavno — izginili. Predsednik Peleš je začel govoriti, a je bil prekinjen od številnih medklicev, ki niso ravno bili laskavi zanj in za radikale. Veselost so vzbujale tudi opazke glede ministrov Zupanića in Šupila. Nato je ministriški predsednik izročil akt o vladni demisiji. Demokrati so klicali: »To bi morali storiti že zdavnaj!« — Prihodnja seja nove skupščine bo sklicana pismeno.

* **Sporazum in Radićev nedeljski govor.** Ponedeljkovi večerni listi so prinesli obširne izvlečke iz govora, ki ga je imel Stjepan Radić na boronjskem pašniku. Vsi listi in vsi razsodni državljani, ki imajo količjak ljubezni do naše države, se ujemajo v tem, da je sporazum z Radićem absolutno nemogoč, ker ta človek govori vsako uro drugače, nikdar pa ne pove nič jasnega in izrazitega. Radić je v svojem govoru priznal, da mu je ta država samo potrebno zlo in da bi federacija veljala le do odpovedi, dokler namreč ne bo omogočena popolna neodvisnost ali pa bo nastala kaka primernejša zveza. To bi bila zveza z nemškim narodom, ki mu je Radić izrazil zvestobo do zadnjega diha. Vsa ostala Evropa — razen Nemcev in ruskih boljševikov — je »glupa in huda«, vsi politiki v Jugoslaviji so »politični magarci«, političen genij je edino Radić. Za človeka, ki stoji na stališču, da je politika stvar resnih, realno mislečih in jasno opredeljenih osebnosti, je Radićev nedeljski govor nov dokaz, kako je treba vzeti Radića in kdo je ta človek, ki danes stoji na čelu hrvatskih kmečkih mas kakor sifilitični Lenin na čelu ruske revolucije. »Sporazum« radikalne stranke o tem megalomani je tedaj pesek v oči in srbskemu plemenu ostane zgolj alternativa: ali rešiti z razpoložljivimi sredstvi državo, ali pa rešiti le svoje, vse drugo pa prepustiti usodi. Sedaj je Jugoslaviji treba državnikov, a ne politikov!

* **Polom radikalne politike.** Igra z Radićem je končana in pri radikalcih se pojavlja — iztreženje. Že napoveduje Pašić kot edini izhod iz situacije novo koalicijsko demokracijo. Podal je demisijo, da tako omogoči pogajanja z demokratiško stranko. To je popolno priznanje grdega poloma Pašićeve politike. Ali se bodo demokrati odzvali? Sedaj, ko je Pašić preko njih najprej snubil Radića in z njegovo in Koroščevo pomočjo hotel demokrate popolnoma izolirati! — Dvomljivo! Glavni organ demokratiške stranke, beogradska »Demokratija«, piše pod naslovom »U koalicijsku nikad!« sledeče: »Radikalci so s svojimi pregovori z Radićem hoteli moralno pritisniti na demokratsko stranko, naivno računajoč, da bo ona prisiljena sprejeti uboge drobtinice, vržene z bogate radikalne

mize. Mislili so, da se bodo demokratski poslanci zbal novih volitev, demokratski ministriški kandidati da bodo v skrbeh za svoje bodoče portfelje, stranka pa konsterinirana radi »zrahljanega prestolja«, in da bo zato na vrat na nos na ljubo svoji moči poletela v radikalno naročje in upognila vrat pod radikalni jarem ter zopet delila odgovornost za zločin, storjen nad srbskim narodom. Radikalci so s svojo politiko, ki je pričela s političnim hajduštvom, končava pa z moralnim kretenizmom, pripeljali državo na rob prepada, pred katerim se svet začuden vpraša: Zakaj so posejani milijoni grobov in zakaj se je rodila ena najbolj krvavih vojn, ali zato, da blaznost ene stranke upropašča vse vojne pridobitve srbskega naroda? In zdaj iščejo sodelence v zločinu, da z njimi dele kazen, sramoto in odgovornost. A grdo se varajo. Danes ni več nikogar v demokratski stranki, ki bi mogel samo pomisliti na koalicijsko. Tako naš glavni organ. Demokratski stranki je polom radikalne politike sijajno zadoščenje, ker dokazuje ponovno, da se da morda vladati brez demokratov, nikdar pa brez idej in načel naše jugoslovenske demokracije in da s separatizmom Radićev in Koroščevcev ne more biti kompromisa.

* **Načelna katoliška politika.** Katoliška politika mora biti vedno načelna, to se pravi katoliška. Tako je hotel dr. Mahnič in to so povdarjali na vseh katoliških shodih, ki so se vršili v Ljubljani. Ravno kar sklicujejo kat. shod v Ljubljani, kjer se bo razpravljalo tudi o politiki »v luči katoliške vere«. Pravijo, da se bo na tem shodu javno kesal škof dr. A. B. Jeglič, ker je dne 3. decembra l. l. oddal svoj volilni glas za komunista, t. j. za stranko, ki je napovedala oster boj krščanski veri. S škofom vred se bodo kesali vsi ljubljanski posvetni in samostanski duhovniki, ker so bili nezvesti katoliškemu političnemu načelu. — Dalje se bo kesal dr. Korošec z ostalimi duhovniki-poslanci, ker je stopil v koruzni zakon s framažonom Radićem. V klerikalni volilni brošuri »Sodite po delih« je na 39. strani izrecno označeno, da je Radić član framažonske lože. — Tako bi namreč izgledalo v luči katoliške vere in tako bi delali katoliški politiki, ki še kaj dajo na katoliška načela. V resnici pa bo katoliški shod odobril klerikalno politiko, ker drugače ne more in ne sme storiti. Kajti katoličanstvo je le krinka; glavno načelo se glasi: Vsako sredstvo je sveto, ki vodi k cilju.

* **Horthy proti Jugoslaviji.** Državni upravnik Horthy je imel na nekem zborovanju v Szegedinu izjavljati govor, v katerem je dejal med drugim, da bo še tekom tega leta razširil madžarske meje za 40 km, tako da bo stopnjema vse bivše ogrsko ozemlje združeno z Madžarsko. Na zborovanju je bilo slišati ostre vzkliske proti naši državi in proti kralju.

* **Demisija Bonar Lawa?** Kljub vsemu oficijelnim dementijem vlada v angleških političnih krogih prepričanje, da bo Bonar Law iz zdravstvenih razlogov podal demisijo.

divno okrašene dvorane; bile so podaljšane pod hribovje, iztesane iz kamenih pečin in še skrivnostnejše v podzemeljski tišini. V teh dvoranah so bivali čudni ljudje, ki niso nikdar prihajali na dan; vse svoje življenje so imeli opraviti z mrlji. Oddelek za nebalzamirane mrlje je bil zaprt s kamenimi vrati, zapečatenimi s posvečenim voskom, da bi bili varni pred pohotneži in pred razkrajalnimi vplivi zraka, zakaj vsak mrlji je moral čakati cel in neoskrunjen, da so ga svečeniki poslali čez prag novega življenja.

Egipčanska vera je učila, da je duša odvisna od telesa in da ostane odvisna tudi po smrti, ko se je ločila od njega; duša je ostala v stikih s telesom tudi pozneje, ko se je znova vtelesila in je čutila vsako pohabljenje ali razpad trupa. Njena duhovna individualnost je bila odvisna od tega, da je telo ostalo celo in nepoškodovano. Zato se ni čuditi, če so v starem Egiptu posvečali mrljem toliko skrbi in ako so živi smatrali za svojo najsvetejšo dolžnost, da poskrbe za nepoškodovanost svojih mrljev.

Če odpremo sarkofag, ki bi ga po mnenju egipčanskih duhovnikov ne smel odpreti noben smrtnik, če razmotimo mumijo iz njenih skrbno pripravljenih

Dnevna kronika.

— **Kraljica na potu v Dubrovnik.** V ponedeljek zvečer je odpotovala kraljica Marija s spremstvom v Bakar, odkoder se poda po morju v Dubrovnik. Obišče tudi Sušak, Split in nekatera druga mesta v Primorju in Dalmaciji. V Vinkovcih se je pridružila kraljici njena mati, rumunska kraljica.

— **Kraljevo odlikovanje.** Kralj je odlikoval tenorista dunajske opere gosp. Leona Slezaka z redom Sv. Save II. stopinje.

— **Naše odlikovanje italijanskih državnikov.** Zadnje »Službene Novine« prinašajo kraljevski ukaz, s katerim se odlikujejo sledeči italijanski državniki: ministriški predsednik Benito Mussolini ter Facta, Schanzer, Posti, Contarini ter Ernesto Vassallo z redom Karadjordjeve zvezde prvega reda, Evgen Barbarich (dalmatinski renegat!) in Lodovico Suroli z redom Sv. Save prvega reda, Brochi z redom Sv. Save II. reda, a nekateri drugi višji uradniki, ki so sodelovali pri zadnjih pogajanjih med našo vlado in Italijo z redom Sv. Save III. reda. Kolikor nam je znano, pogajanja z Italijo še niso končana in zaenkrat sploh še ni niti pričakovati kakšnega neposrednega sporazuma. Radi tega nam je do cela nerazumljivo, čemu so bili odlikovani omenjeni Italijani. Morda za svojo trmoglavost in sovražno nepopustljivost napram našim pravičnim zahtevam? Sedaj bi bilo treba odlikovati samo še Radića, Korošca in Spaho ter eventualno črnogorskega rovarja Plamenaca, pa bi bila družba kompletna.

— **Stavkati so pričeli minuli četrtek** rudarji rudnika grofa Henckla v Lešah na Koroškem.

— **Hrvatski tednik »Orjuna«.** V drugi polovici aprila izide prvi broj tednika »Orjuna«, glasila Oblastnega Odbora Zagreb. Izhajal bo vsako sredo na 4. straneh velikega formata. Naslov uredništva in uprave: Ilica 25-III. — Telefon 12-99.

— **Velikanski hotel v Zagrebu** se bo gradil v Mihanovičevi ulici blizu državnega kolodvora. Stal bo blizu 15 milijonov dinarjev.

— **Obisk dubrovnške Riviere.** Od januarja pa do 5. tm. je bilo v Dubrovniku 5230 obiskovalcev. V minulemu letu je bilo tam 28.172 obiskovalcev (22.215 moških, 5857 ženskih). Vsak je bival tam povprečno 20 dni. Obiščna blagajna ima od takšne ogromne dohodka, že samo letos znesla ta dohodek 261.500 dinarjev.

— **Izsuševanje Banata.** Jugoslovensko-rumunska komisija za izsuševanje Banata je izvršila svoje delo v Vršcu in odpotovala v Temešvar. Pregledala je vse močvirne terene v okolici Vršca, razdelila jih v parcele in organizirala takozvane vodne zadruge, ki bodo v zvezi z enakimi zadrugami na rumunski strani odvajale vodo z plodnih polj. Ta teden pregleduje komisija polja krog Temešvara.

— **Otroška razstava v Beogradu.** Odhor za prirejanje otroških razstav priredi tudi letos v Beogradu veliko otroško razstavo s sodelovanjem državne zaštite dece in mladine in vseh državnih in

oblačil, ostrmimo nad neizrecno skrbjo in natančnostjo, s katero so v starem Egiptu balzamirali mrlje, jih oblačili, lepili, obdajali z amuleti in spominiki, polagali v tri krste, izdelane iz najfinjšega lesa, okrašene na zunaj in na znotraj s slikami, črti, napisi in molitvami. tihočimi se prejšnjega življenja in izražajočimi upanje v srečno bodoče življenje.

Ko sem pred leti pripravljal zadnjo izdajo svoje knjige »Zemlja neba«, se mi je nudila prilika, da sem si ogledal v Nacionalni knjižnici eleganten sarkofag; vanj je bil položen mlad, približno enaindvajsetletni mož, ki so ga na pokrovu rakve tolažili z lepimi napisi, med njimi: »Temu krasnemu sarkofagu, ki v njem ti počivaš, ni enakega. Prijetno je tvoje bivališče!« in podobno.

Ob nogah krste je bila naslikana mladenečeva slika, na obeh vnanjih straneh pa je slikar predložil dvanaest zodiakalnih figur, in oven, v čigar znamenju je bil pokojnik rojen, je stal ravno nad glavo.

Vse te podrobnosti so bile izvedene s presnatančno pazljivostjo.

V podzemeljskem mestu pa so neprenehoma delali ljudje, ki jim je bilo poravnano maziljenje mrljev. Nadzorovali

vatnih korporacij, ki se bavijo z zaščito in vzgojo dece in mladine. Razstava bo od 27. maja do 3. junija. Letošnja razstava bo v še večjem obsegu nego lanska in bo obsegala vse otroške vprašanje, zlasti dete od rojstva do 5. leta. Imela bo oddelke: 1) pred porodom, 2) porod, 3) dojenček, 4) malo dete (1—3 leta), 5) dete od 3—6 leta, 6) doba osnovne šole itd., ustanove za zapuščeno dečo.

— **Dvoboj med fašistovskim poslancom Farinaccijem in urednikom Buffonijem.** Zadnjič smo poročali, da je fašistovski poslanec Farinacci napovedal glavnemu uredniku socialističnega dnevnika »Avantie«, Francescu Buffoniju, radi nekega članka, v katerem je ta napadal fašiste, dvoboj. Buffoni je napoved sprejel in tako se je dvoboj v petek 13. tm. tudi res vršil. Dvoboj se je vršil v bližini Cremona in sicer na sablje in pod najtežjimi pogoji. Trajal je 15 minut. Buffoni je bil slabše in je bil trikrat ranjen na levi in desni roki. Dve rani sta težji, ena je lažja. Nasprotnika se tudi po dvoboju nista izmirila. Buffoni se je v avtomobilu odpeljal po dvoboju v Milan, Farinacci pa v Cremono, kjer so mu priredili fašisti sijajen sprejem. Italija je, kakor kaže ta slučaj, še vedno zemlja »vitezov«.

— **Vihar na Japonskem.** Renferjev rad poroča iz Tokija, da je oddelek za vojno mornarico sprejel iz Koreje vest, da se na vzhodni obali polotoka po zadnjem viharju pogreša krog 400 ribiških čolnov, ki jih je zasačil vihar na morju.

— **Wembleyski stolp.** Doslej je veljal znani Eiffelov stolp v Parizu za najvišjo stavbo te vrste v Evropi. Kakor poročajo časopisi, pa bo to slavo kmalu moral odstopiti svojemu tekmeцу v Wembleyu pri Londonu. V Wembleyu se bo vršila v kratkem velikanska industrijska razstava svetovnega angleškega carstva in na prostoru te razstave se bo zgradil tudi stolp, ki bo visok 900 čevljev. Stolz bo zgrajen iz jekla in betona in bo imel na vrhu okroglo verando, tako da bo doben velikanski goli.

JDS.

Občni zbor ljutomerske krajevné organizacije JDS se je vršil v nedeljo zvečer. Udeležba bi bila lahko boljša in upamo, da bo na izrednem obnem zboru, ki se vrši v par tednih in na katerem se bo izvršila volitev novega odbora, pri meren in časten. Na nedeljskem obnem zboru se je po poročilu g. V. Spindlerja o položaju vršila ostra debata o lokalnih razmerah, ki zlasti v nacionalnem pogledu niso na višku.

Nova krajevna organizacija JDS se je ustanovila v nedeljo na lepem sestanku v Križevcih na Murskem polju. Sestanka so se udeležili kmetje in delavci. Oblastni tajnik stranke g. V. Spindler je podal poročilo o položaju ter razložil delokrog krajevné organizacije stranke. Navzoči so javili svoj vstop v organizacijo in so si izvolili odbor, kateremu na čelu stoji kot predsednik vrli kmečki sin g. Josip Babič iz Lokaveca. Izvoljeni odbor nam je porok, da bo organizacija delala in širila ideje prave narodne demokracije na Murskem polju.

so jih pogrebni duhovniki, ki so bili ogrnjeni v panterjevo kožo, na glavah pa so nosili šakalovo masko. Mrlje so balzamirali po njih kasti in bogatstvu. Pogrebni obredi kralja ali kraljice so bili fantastično slikoviti.

Slikarji, zlatarji in lasuljarji so pravljali nebalzamirana telesa kakor za ženitovanjsko slavnost. Ženske so polagali tako, da je bila ohranjena njih sramotljivost — večkrat v poziciji medičeske Venere; zato so celo pred skrivnostjo groba skrivale svoje dražesti.

Mlada mati, ki so jo našli v tibejskem grobišču, je stiskala k svojemu srcu mumijo novorojenega fantka.

Mumijam so poslikali mohte, pozlatili prsi, spletki las. Ta precizna skrb je imela tudi zelo senčne strani: že za Ramse-sovih časov so se sorodniki često obotavljali izročiti telesa mladih žensk v roke teh črnih mož, ki so opravljali balzamiranje in med katerimi najbrže pohotneži niso bili redki, rajši so počakali prvih znamenj razkroja, preden so dali ukaz za balzamiranje. Kljub temu pa je bilo maziljenje teles splošno in obvezno; balzamirali so celo živali.

(Konec prihodnjic.)

C. Flammarion (I—us).

Mumija.

(Dalje).

Na desnem nilskem obrežju, pod vratmi Theb so se razprostirale krasne palače Karnaka in Luxorja, dočim je na levem obrežju ležalo mesto mrtvih. To mesto je bilo obljudenejše nego mesto živih, zakaj ves Egipt je bil neizmeren, pravljeno in divno pokopališče; vsakega mrlja — celo iz suženjskega rodu — so balzamirali za bodoče življenje. Ti soč sfinxi je kazalo pot od Karnaka v Luxor. Karnaska palača je imela 134 stebrov; nekateri so imeli tako velike glave, da je na njih lahko stalo sto ljudi. Dvanajst stebrov je bilo visokih 20 metrov. Stebrišče je bilo podobno lesenemu gozdu; svetloba je padala vanj v poševnih žarkih, razdeljena, skrivnostna, posebna. Pestre slike na stebrih so oživljale ogromno, tiho dvorano. V Luxorju sta dva obeliska, ki ju je bil postavil sam Ramses, krasila vhod pod stebrišče. Ramessesum, stoječ na drugi nilski obali, je imel trideset stebrov z glavicami, ki so bile podobne kelihom; glavni vhod je imel težka vrata, prevlečena s čistim zlatom. Od tod so se razprostirale široke,

Kriza na mariborskem magistratu.

Z demisijo mariborskega župana Grčarja ter odstopom celokupnega socialističnega kluba se v zadnjem času zlasti mnogo bavijo razni klerikalni listi, predvsem pa v tej zadevi »najbolje informirani« ljubljanski »Slovenec«. Klerikalcem kar ne gre v glavo, da po svoji zmagi še niso popolnoma zavladali tudi na mariborskem magistratu in jih to vprašanje silno peče. Z drhtečim srcem pričakujejo napovedani odstop in razpis novih volitev. V svojih izjavah pravi »Slovenec«, da je gospodarsko stanje mariborske občine silno slabo. Vsled slabega in koruptnega gospodarstva so občinske finance pod vsako kritiko. Deloma je temu krivo dejstvo, da je vladalo na mariborskem magistratu skoraj 7 let, od izbruhaja vojne leta 1914 pa do izvolitve novega župana »ex lex« stanje. Še slabše je postalo stanje, ko je zagospodarila na magistratu Grčar-Bahunova socijalistična frakcija — v bratskem objemu s črno internacionalo, pristavimo mi. »Slovenec« ima popolnoma prav, da graja slabo gospodarstvo, ki ga je zakrivila ta koalicijska. V svoji strankarski zagrizenosti so demokrate izrinili iz mestnega sveta ter si tudi razne odseke, ki imajo vpliv na gospodarstvo občine, kar med sabo razdelili, dasiravno bi po številnem razmerju pripadalo demokratom v odsekih ravno toliko mest, kakor klerikalcem. Toda klerikalno-socijalistična večina ni trpela nad sabo nikake kontrole. In občinsko gospodarstvo, o katerem ve sedaj toliko povedati »Slovenec«, je šlo svojo pot. Kjer je bil leta 1914 po en uradnik, jih je bilo sedaj kar po pet. Strokovno naobraženi uradniki so se zapostavljali, za to pa so dobivali službe razni mežnarji in drugi, ki so bili po rodu črno-rdeči koalicijski. »Slovenec« tudi dobro podčrtava, kako se je postopalo s raznimi vlogami. Seveda ne pove, da so razni klerikalni predsedniki odsekov zadrževali važne vloge kar po celo leto. Tožari se vse križem, pravi dalje »Slovenec«, zamolči pa svojim vernim ovčičam, da je vse te tožbe nasvetoval pravni zastopnik mesta, klerikalni odvetnik in občinski svetnik dr. Leskovar. Za redni kontrolo na magistratu se ni nihče zmenil, modruje h koncu vsevedni »Slovenec«. Vse to podpišemo z obema rokama, ker potrjuje samo to, kar smo mi že pred poldrugim letom pisali in trdili, kar pa sta nam »Slovenec« posestrima »Slov. Gospodar« in »Straža« hudo zamerala in tudi »Slovenec« se je radi tega na nas večkrat obregnil.

Odločno pa se moramo zavarovati proti »Slovenčevim« insinuacijam, da so to gospodarstvo zakrivali demokrate v zvezi s socialisti. Znano je pač, v kako tesnih objemih so bili klerikalci s socialisti vse do letošnjega proračuna, dočim demokratsko-socijalistična koalicijska sploh ni nikdar obstojala. Če so demokrate klasovali za proračun, še to ni nikaka zveza. Klerikalce le hudo boli, da so jim demokrate s tem prekrizali računa. Kako so gospodarili klerikalci v zvezi s socialisti, priznava »Slovenec« najbolje sam, ko pravi, kar je v ostalem popolnoma resnično, da se je že pred dobrim pol letom pojavil pri vseh treznomiselnih občanih oster odpor proti Grčar-Bahunu. Leskovarjevi vladi (o dr. Sernčevu ne more biti govora) na mestnem magistratu. Takrat so namreč bili klerikalci v tesnem objemu s socialisti in o kaki Sernčevi komandi, kakor pravi »Slovenec«, torej še ne more biti govora, ker so klerikalci prelomili zvezo s socialisti še le o priliki proračunske debate, ki se je pričela v decembru in končala po zaletu klerikalcev, ki so na videz tako zvesti za občinsko gospodarstvo, še le v februarju. Po tem pa še sploh ni sklepano, da so nikakih novih bremenil za občinsko gospodarstvo izključno le na klerikalci in socialisti. Tako je, gospodje, in nič drugače.

Sport.

ISK Maribor. Prijateljska tekma se bo v nedeljo dne 2. t. m. popoldne ob 4.15. (4.3.) uri popoldne na igrišču Maribor.

Deseta Olimpijada se bo vršila glavnim sklepom Olimpijskega odbora v Rimu 1932 v Los Angelesu v Kaliforniji.

Mariborske vesti.

Maribor 17. aprila 1923.

m Himen. Danes 15. tm. se je poročil v Beogradu docent in primarij mariborske bolnice g. dr. Ivan Matko z gđeno Jelo Matovič, sestro g. Bože Matoviča, šefa kabineta ministrstva financ. Bilo srečno!

m Smrtna kesa. Danes ob 3. uri zjutraj je umrl v tukajšnji javni bolnici sodni nadsvetnik g. Josip Siter. Pogreb se vrši v četrtek, dne 19. t. m. ob 16. uri popoldne. Sodni nadsvetnik Siter je bil koroški rojak in je služboval dolga leta kot sodni predstojnik v Brezicah. Bil je vsikdar neupogljiv kot narodnjak. Bodi mu zemlja lahka!

m Šesta redna seja občinskega sveta mariborskega se vrši v petek dne 20. aprila 1923 ob 19. uri v mestni posvetovalnici s sledečim dnevni redom: 1. Overovanje zapisnika zadnje seje in poročilo predsedstva, 2. predlogi in interpelacije, 3. poročilo odsekov. Podrobni dnevni red dobe posamezni klubi občinskega sveta pravočasno. Gg. občinski svetovalec se vabijo k udeležbi.

m S hujškanjem proti naprednim denarnim zavodom hočejo klerikalci pri »Straži« utrditi gospodarsko pozicijo Slovencev v naših obmejnih krajih. Po navodilih »Straže« so prižnice že marljivo na delu. Seveda to hujškanje zaleže le pri nepoučenem ljudstvu. Zgodil se je slučaj, da je siromašen vlagatelj imel pri nekem zavodu naloženih nekaj nad 200 kron, pride in vzdigne to malo svoto, češ, pri Sv. Magdaleni se je pridigalo, da se mora dvigniti denar pri Hranilnici, ker se sicer ne bo dobilo nič. Siromak je v tem slučaju zgubil obresti vsaj za pol meseca. Razsodni vlagatelji pa že vedo, kje je njihov denar varnejše naložen in kateremu zavodu morejo zaupati. Klerikalno hujškanje ne bo rodilo zaželjenega uspeha, saj smo videli, da vsa njihova infernalna gonja proti Mestni hranilnici ni mogla uničiti tega zavoda. Sicer je umevno, da hočejo klerikalci pritegniti vlagatelje svojim denarnim zavodom, ker je Zadruga gospodarska banka vsled stavb svojih palač v denarnih stiskah in potrebuje vlog, katere naj ji preskrbi Spodnještajerska ljudska posojilnica. Klerikalci pa bi morali biti pri svoji gonji dosledni in predvsem na ves glas vpiti, kdor rabi denar in kredit, naj se zglasti pri naših klerikalnih zavodih. Če že hočejo pobrati vse vloge, naj tudi prevzamejo vse dolžnike. Iz te gonje pa spoznamo, koliko je na srečo klerikalcem gospodarski dobrobit Slovencev!

m Preiskava radi volilnega proglašaja. Tukajšnja socialistična lista poročata, da je drž. pravdnistvo uvedlo preiskavo proti urednikom »Enakosti« in »Volksstimme«, Erženu in Druzoviću, ter proti nekaterim članom oblastnega odbora soc. dem. stranke radi volilnega programa. Preiskava je uvedena na podlagi § 1. zakona za zaščito države.

m Predavanje o kometih. V soboto se je vršilo drugo predavanje g. polkovnika K. Philippoviča, ki namerava prirediti — kakor že javljeno — celo serijo poljudnih predavanj iz astronomije. Astronomija je kraljica znanosti, njen problem je izredno zanimiv, obenem pa povzdignejo človeka visoko nad vsakdanjost in mu odpirajo neskončna obzorja. G. Philippovič predava zelo popularno, kljub temu pa ne zapusti znanstvenega stališča. V predavanju o kometih je podal precejšen kos kosmografije in tako nudil slušateljem globok vpogled v čudeže vseмира, zlasti pa v one sile, od katerih je odvisna tudi usoda našega planeta. Udeležba je bila prav lepa, želeli je le — tu kakor povsod — da bi občinstvo prihajalo ob pravem času, ker s poznim prihajanjem moti predavatelja in slušatelje.

m Naredbo glede občinske davščine od prirastka na vrednosti nepremičnin v mestni občini mariborski objavlja združni »Uradni list« št. 36. od 13. tm.

m Pobijanje nevarnosti koz v Mariboru. Prebivalstvo se opozarja na to, da bodo v prihodnjih dneh dostavljene hišnim posestnikom, oziroma oskrbnikom pole, v katere se bodo vpisali vse stranke oziroma vsi prebivalci hiše po nadstropjih in stanovanjih z imenom in priimkom, rojstnim letom in poklicem. Ob enem z vpisom se morajo tudi oddati spričevala o cepljenju oseb, ki so se vpisale, ki pa morajo vsebovati datum cep-

ljenja in uspeh istega. Ta spričevala se bodo po uradnem vpisu zopet vrnila hišnim posestnikom, oziroma hišnim oskrbnikom. Ta notica naj pripomore k temu, da bodo posamezniki imeli priliko pripraviti si spričevala o cepljenju, da pri oddaji ne bo nepotrebnega zavlačevanja, ker se bodo popisne pole in spričevala v 48 urah zahtevala od posestnikov, oziroma oskrbnikov. Opozarja se na to, da se bodo smatrale vse one osebe, ki ne bodo predložile spričevala o cepljenju kot necepljene.

m Lesna družba »Jug«, trgovina z lesom na debelo in drobno, je v poravnalnem postopanju. Poravnalni komisar je sodni svetnik dr. Schaubach, poravnalni upravnik odvetnik dr. Haas. Narok za sklepanje poravnave je pri okrožnem sodišču dne 24. maja tl.

m Prijave rentnih knjižic. Dodatno k razglasu glede prenosa vrednostnih papirjev, ki so deponirani pri poštni hranilnici na Dunaju razglasamo: Stranke, ki so svoje rentne knjižice ali potrdila o deponiranju (Depotscheine) priložile svoječasni prejšnji prijavi na Generalno direkcijo državnih dolgov ali Jadranski banki podružnici Ljubljana, morajo pri sedanjih definitivni prijavi na obrazcu »Ovlaščenje i nalog« označiti, kjer se sedaj ti dokumenti nahajajo. Na številna vprašanja glede prenosa hranilnih vlog od Pošne hranilnice na Dunaju opozarjamo, da gre v tem slučaju samo za prenos vrednostnih papirjev, za katere so stranke svoječas prejele od bivše avstrijske uprave rentne knjižice ali Depotscheine. Prijave za prenos svoječasni poštnohranilni in čekovni vlog se bodo izvršile pozneje ter bode občinstvo o tem posebej pravočasno opozorjeno. — Pošta Maribor 1.

m V sredo dne 18. tm. v Grajski kleti koncert polnoštevilne železničarske godbe »Drava«. Začetek ob pol 20. uri.

m Umor in samomor v Bresternici pri Mariboru. V ponedeljek dne 16. t. m. krog 18. ure popoldne je dobil mariborski rešilni oddelček telefonično poročilo, da je posestniški sin Anton Handl v Bresternici pri Mariboru izvršil samomor ter umoril tudi svojo nevesto Marije Zajko. Rešilni oddelček je takoj poslal na lice mesta rešilni voz. Marija Zajko je dobila dva strela v prsa in je bila takoj mrtva, dočim je ležal Handl težko ranjen. Rešilni oddelček ga je prepeljal v mariborsko bolnico. O nesreči doznavamo sledeče podrobnosti: Anton Handl je imel nedovoljeno razmerje z neko jedva 10letno punčko, katero je že večkrat spolno zlorabl. Minulo nedeljo je zopet hotel na ta način grešiti, toda deklica se je branilo ter klicala na pomoč. Klice je slišal nek mož iz Limbuša, ki je deklico rešil, Handla pa prijavil orožništvu. V stražo pred kaznijo je Handl priznal svoje dejanje svoji nevesti Mariji Zajko, s katero bi se imel v kratkem poročiti. Zajko, ki je svojega ženina zelo ljubila, je sklenila, da gre ž njim v smrt. Handl je nato najprej oddal dva strela na svojo nevesto ter jo smrtno ranil, nato pa tudi sebi pognal dve krogli v prsa, vendar pa je ostal še pri življenju, dočim je Zajko v par trenutkih umrla.

m Policijska kronika. K poročilu v »Taboru« od 14. tm. se je oglasila v našem uredništvu Marija Križanec in izjavila: Terezija Stros ni moja hišna gospodinja, ampak so Strosovi moji podnajemniki, ki mi že 3 mesece niso plačali stanarine, in ki me stalno napadajo, ter je bil en sin zato že tudi obsojen. Jaz sem njihova sužnja in žrtev.

Narodno gledališče

Repertoire:

Torek, 17. aprila Velika noč C (kup.). Sreda, 18. aprila zaprto. Četrtek, 19. aprila Svatba Krečinskega B. Premijera.

Dr. Matka šola. V sredo, dne 18. aprila ob 1. in pol v kazinskih prostorih. — Bratstvo.

Svatba Krečinskega. V četrtek se vrši premijera zabavne komedije »Svatba Krečinskega«, spisal A. Suhovo-Kobilin. Igra se dogaja v meščanskih krogih, kamor se zvijačno pritepeta dva pustolovca Krečinski in njegova »desna roka« Raspljujev. Ta dva junaka sta zmogla največjih lumparij, da dosežeta svoje. Ta komedija se v dejanju kot takem v marsičem približuje »Revizorju« in ima tudi mnogo revizorskih alir.

Sokolstvo.

o Sokolsko društvo v Mariboru priredi v soboto dne 21. tm. zvečer v Narod. domu zabaven večer z najraznovrstnejšim šaljivim sporedom in plesom. Začetek ob 20. uri, vstop dovoljen samo članom sokolskega društva.

Gospodarstvo.

g Novosadska blagovna borza 16. apr. v dinarjih: Pšenica baška 2 vagona 450, ječmen baški 3 vagoni 310, 1 vagon 315, sremski ponudba 312½. Oves baški ponudba 290, kornuza baška promptno 1 vagon 260; moka pšenična »00« 685, »2« 2 vagona 665—670, »2« 1 vagon 630, »6« ponudba 31½, »7« 2 vagona 445. Tendence nespremenjena.

g Zagrebaški žitni trg 16. apr. V Din. po 100 kg postavno baška odn. vojvodinska postaja notirajo: pšenica 450—460, kornuza rumena 255—275, rž 360—375, ječmen za pivovarne 340—360, za krmo 300—320, oves 290—300, moka pšenična »0« 787.50—792.50, »2« 662.50—687.50, »4« 637.50—662.50 tendence mirna.

g Zvišanje poštnih, telefonskih in brzojavnih pristojbin na Madžarskem. S 15. aprilom je stopilo na Madžarskem v veljavo 80—100% zvišanje poštnih, telefonskih in brzojavnih pristojbin.

g Zagrebački Zbor. Velesajemski ured javlja, da je Ministarstvo Saobraćaja svojim rešenjem br. 10212 od 2. tr. o. g. odobrilo povlasticu za putovanje v polu cijene za posetioce Zagrebačkog Zbora pored putniških i mješovitih vozova još i za dnevne brze vozove broj 4 i 5.

g Dobava volnenih mazilnih blazin in stenjev. Pri ravnateljstvu državnih železnic v Subotici se vrši dne 28. aprila tl. ofertalna licitacija glede dobave 4660 volnenih mazilnih blazin in 200 kg volnenega stenja. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

g Dobava olja in masti. V pisarni uprave smodnišnice v Kamniku se vrši dne 30. aprila tl. ob 11. uri dopoldne ofertalna licitacija glede dobave 600 kg strojne olja, 150 kg strojne masti in 50 kg tovornih strojne masti. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

g Dobava modre galice in salmiaka. Pri ravnateljstvu državnih železnic v Subotici se vrši dne 29. aprila tl. ponovna ofertalna licitacija glede dobave 5000 kg modre galice in 300 kg salmiaka. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

g Dobava gramoza in peska. Pri ravnateljstvu državnih železnic v Subotici se vrši dne 28. aprila tl. pisarna ofertalna licitacija glede dobave gramoza in peska. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

g Velesajem v Parizu. V Parizu se vrši letos velesajem od 10. do 25. maja. Informacije o potovanju, bivanju v Parizu, kakor tudi glede sejma daje Comité de la Foire de Paris, Paris 8, Place de la Bourse. Prijavitelje dobijo interesi v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

Obiave.

§ Sonatni večer Brandl Pelikan-Frisch se vrši v soboto dne 28. aprila v mali Götzovi dvorani. Na sporedu so skladbe: Beethoven op. 12 št. 1 D-dur, Brahms op. 78 G-dur in Richard Strauss op. 18 Es-dur. Sedeži po 25, 20, 15 in 10 Din., stojišča 5 Din. Predprodaja vstopnic v trgovini muzikalij Höfer, Šolska ulica 2.

§ Narodno železničarstvo to je Zveza jugoslovenskih železničarjev, podružnica Maribor in narodno žel. glasheno društvo »Drava« priredi v četrtek dne 19. t. m. ob 19.30 uri v veliki dvorani Narodnega doma družinski večer ob priliki podelitve spominskih diplom društvenim častnim članom. Vabljuje vabimo k mnogobrojni udeležbi vse članstvo in prijatelje društva. Vstop prost.

§ Mestni kino. IV. epoha veleznimnega filma »Zakon prarije« in rier »Na tiru« v 8 dejanjih se predvaja v torek, sredo in četrtek.

Mihel Zevaco

Markiza Pompadour.

Zgodovinski roman. — Poslovenja Rosandra.

(Dalje.)

(72)

Nekega dne ji je predlagal gospod de Tournem, da se popeljeta na sprehod v okolico Pariza. — Bilo je nekako teden dni po veselici v Mestni hiši.

»Z Lujizo!« — je vprašala Ivana, in vsa vesela zaploskala z rokami.

Lujiza, to je bila gospa de Hausset, mlada plavalica, mehkega značaja a izvrstna muzicistinja, — ki je vstrela vsaki želji Ivane, kateri je bila bolj prijateljica, kot vzgojiteljica, — čeprav je bil to pravi naslov njenih dolžnosti v palači d' Etioles.

»Ne,« — ji je odvrnil Tournem, — »ako ti je drago, pojdiva sama. — Za jedenkrat te hočem imeti samo z menoj. Mogoče se ti bo zdelo, da sem velik egoist?«

Ivana mu ni odgovorila, le prav ljubeznivo ga je objela.

Šla sta iz palače in čez kaki dve uri je njiju kočija drdrala skozi Versailles ter se vstavila na goljavi pri Romitoriju. — Tournem je izstopil in za njim Ivana.

Na tleh je bila razprostrta preproga jesenskega rudečega listja, — gola drevesa so s svojimi suhimi vejami širlele proti nebu, — katero je v svoji sivi tančici žalostno viselo čez naravo.

Ivana se je oprijela očeta ginjena.

»Ali greva obiskat mamio?« — »Da, drago dete, tja sem namenjen,« — je resnobno pripomnil gospod de Tournem.

Čez malo trenutkov sta obstala pred mramornato ploščo samotnega groba v gozdu.

Ivana je pokleknila na mrtvo listje. — Tournem je pustil, da si lajša dušo z iskrenim vzdihovanjem, ki so pravili o njeni ljubezni do nepozabne rajnice, katere ni poznala, — in katera je mogla toliko pretrpeti v svojih mladih letih, da je umrla vsled srčne boli.

Ko je vstala, so ji bile oči rosnice. — Tournem jo je gledal s svojimi blagimi očmi, v katerih se je zrcalila neskončna ljubezen do hčerke.

»Dragi otrok,« — je spregovoril, — »obnovil sem ob tem grobu mnogokrat prisego, da popravim, kolikor možno zločin moje mladosti. — Tvoja mati mi je z zadnjim svojim pogledom priporočila tvojo srečo, — in jaz sem se ti nalogi posvetil z vsemi svojimi močmi. — Sedaj je pa na tebi, draga Ivana, da storiš prisego. — Povej mi, če se je moj trud posrečil, če sem dosegel oni uspeh, kateremu je veljala vsaka moja misel in želja. — Povej, prisezi mi, če si res popolnoma srečna!«

»Da, oče moj, jaz sem srečna!« — je odvrnila Ivana s prepričanim glasom. — »Prisezi!« — je zahteval Tournem in gledal svoji hčeri v rosne oči.

»Prisegam vam!« — je odgovorila Ivana s takim odkritosrčnim naglasom, da ni bilo več nobenega dvoma.

V tistem trenutku se je prikazal v njeno dušo oni lepi vitez, ki se ji je priklanjal in ji rekel:

»Ljubim vas!« — Bil je ta vitez Ludvik — francoski kralj.

Nemogoče sanje so se uresničile, — Ludvik ljubljani — je ljubil Ivano!

To je bila skrivnost one sreče, ki je čudila in presenečala gospoda de Tournem. — To je bila ona srčna radost, ki je izhajala od Ivane v onih krasnih večernih zbirališčih v hiši d' Etioles.

Te večerne zabave so postale kmalu prav moderne v Parizu in kmalu se je raznesel glas, da je gospa d' Etioles zvezda one lahkožive, duhovite, ljubeznive in frivolne družbe tedanjega časa.

Tournem in Ivana sta se vrnila v Pariz in isto življenje je nadaljevalo sijajne veselice, — sprejemi in družabne zabave, kjer je gospa d' Etioles vse očarala s svojo krasoto in ljubeznivim obnašanjem.

Henrika d' Etiolesa še ni bilo nazaj. — V takem razpoloženju duha se je torej nahajala Ivana onega dne, ko ji je častivredni Noe Poisson predlagal, da se bi podala k vedeževalki. — Ivana je takoj sprejela predlog, — vseč ji je bil oni mali sprehod, — spremljana od Poissona in Crebillona. — Zabavala se bode!

Vendar je bila malo vznemirjena, — poznati prihodnost! — Kaka blaznost! Ona je predobro vedela, da je Lebon le priprosta prodajalka iluzij, ki si je pustila drago plačati vse one upe na srečo, katere je dala onim, ki so se prišli posve-

tovat k njej. — Vsa njena skrivnost je bila v jedri točki: ona ni nikdar naznala nesreče in žalosti, — tega ni hotela nobenemu prerokovati.

Čeprav je bila jako bistroumna in vzvišena, čeprav je vzrasla v brezumni in lahkoživi družbi, — je vendar ohranila v svoji duši zadnji ostanek lahkovestnosti. — Ona ni verjela, a ni si želela bolj-šega kot verjeti.

Ko je prišla noč, so se vsi trije odpravili. — Ivana v svilen pelerino, — vsa srečna v svojem vznemirjenju, — Poisson resen kakor kak diplomat in Crebillon vznemirjenega duha.

Ob devetih je Ivana vstopila v sprejemnico gospe Lebon, — a v istem trenutku pa se je odstranila skozi skrivna vrata ženska vša zakrita v črn plašč. — Ako bi jo bila videla Ivana, bi bila spoznala Eloise Poisson, katera je imela z vedeževalko dolg in resen pogovor, ko je bila zvedela, da se Ivana pripravlja k posvetovanju.

Salon gospe Lebon je bil poznan v Parizu. — Bila je to soba opremljena z lepim pohištvo, kjer je premetena spletkarica razpostavila več predmetov, ki so vplivali na duh obiskovalcev, — nabasane kuščarice in sove, tajnostne stekleničice in čaše na dragocenih postavkih retorte in cevi, — v sredi sobe pa na bogato izrezljani mizici šop kart, — čez vse pa je bila razlita bajna polutema.

Ivano je to vključ njenemu skepticizmu prevzelo. — Poisson in Crebillon sta se podala v svoje podstrešje.

Ivana je opazila, da je imel Poisson solze v očeh, ko jo je pustil.

»Ej, pa mu zopet vino sili iz oči,« — si je mislila.

Lebon, vsa resna in dostojanstvena v svoji svileni obleki, je vstopila in ji rekla:

»Gospa, blagovolite se vvesti k mizi!« Ivana se je vsedla na odkazani prostor, a vedeževalka pa ni nasproti.

Njen izraz je bil resnoben in mil, nekako tajinstven, kolikor je zadostovalo, da jih preveč ne prestraši svoje goste, — bila je prijetna vedeževalka.

»Kaj bi radi vedeli,« — je vprašala Ivano ter začela mešati karte.

»Vse,« — je odvrnila Ivana.

»Torej preteklost, sedanjost in bodočnost. — Povedati vam hočem vse,« — je priprosto rekla premetena vražarica, kakor da ji je to popolnoma lahko.

Raztegnila je karte po mizi in začela: »Hočete, da začnemo pri preteklosti, prihodnosti ali hočete vedeti sedanjost?«

»Poslušajmo, kaj pravi preteklost,« — je odvrnila Ivana, — »potem bomo napredovale po kronološkem redu.«

Lebon je torej razkrila karte in mor- da da napravi vtis, je takoj spregovorila z važnim pomembnim glasom:

»Kralj,« — gospa, vi imate v vaši igri jednega kralja!«

»Kralja?« — je tihoma zašepetala Ivana.

»Poglejte gospa, — pravim vam, da je kralj v vaši igri in res evo, to pomeni kralja. — Ali povedati vam ne morem, kdo je ta kralj, — če je v velikem kraljestvu ali le neznan postranski vojvoda, — ali ta karta je gotovo najvažnejša izmed vseh, in to je pač prvič, da se prikaže na prvi mah, — in to v dvajsetih letih mojega delovanja.«

Ivana je obstala vznemirjena in zbe-gana.

»In vi ne veste, kateri kralj,« — jo je vprašala.

»Ne, gospa,« — je resno odgovorila Lebon.

Ta izjava je pomirila Ivano, ki je povzela:

»In ker vem jaz ravno toliko kot vi, kar nadaljujte, mogoče zvemo, kdo je ta kralj,«

»Dvomim,« — je odvrnila Lebon in zopet pomešala karte.

Potem je oznanjevala, kakor je deva-la karte na mizo:

»V preteklosti vidim solze v vaših le-pih očeh, gospa. Zakaj? Evo, tu kralj, katerega smo omenile, je bolan. — Vi se jokate! — Evo, — tu je njegovo ozdrav-ljenje, — ali vi zopet jokate! — Poglej-mo, kak vzrok vaših solza. — Vzdignite z levico, — in takoj bomo zvedele.«

Ivana je s tresočo roko privzdignila.

Kar je slišala, je bilo uprav čudežno.

»Vi ste jokali,« — je nadaljevala pro-rokinja, — »ker ste se ball, da vas kralj ne ljubi.«

Ivana je zamolklo vzdihnila.

Potem opazim tu poroko, — nekdo vas sili k poroki, — in vendar, oni, katerega morate poročiti je častivreden plemen-taš, kateremu lahko zaupate. — Ali vi ga sovražite!«

»Poglejmo sedanjost,« — je prosila Ivana blede.

(Dalje prih.)

Svetovna žetev v minulem letu.

Lanska žetev pšenice in rži je bila v Evropi zelo slaba in daleč zaostaja za predlansko. Ceni se, da se je pridelalo lani 6 milijonov ton pšenice in poldrugi milijon ton rži manj nego leta 1921. V Nemčiji, Franciji in Nizozemski znaša ta zgrba 29.5% pšenice in 25.6% rži, v Italiji 17.3%, v Bolgariji 11.7, v Madžarski 12% in v Rumuniji 3%.

Pridelalo se je v meterskih stotih: v Angliji leta 1922 pšenice 16.647, (leta 1921 18.990), v Belgiji pšenice 2866 (3945), rži 4724, (5404), v Bolgariji pšenice 9347 (11.569), rži 2225 (2131), na Danskem pšenice 2304 (3033), rži 1383, (3100), v Grčiji pšenice 2600 (3040), rži 600 (800), v Italiji pšenice 43.400 (52.482), rži 1210 (1431), v Jugoslaviji pšenice 14.071 (14.660), v Avstriji pšenice 1946 (1756), rži 3300 (3816), na Poljskem pšenice 11.505 (10.181), rži 51.327 (42.562), v Rumuniji pšenice 21.000 (21.881), rži 2000 (2307), v Švici pšenice 972 (1438), rži 430 (396), na Češkem pšenice 8293 (10.528), rži 11.632 (13.649), na Madžarskem pšenice 12.267 (14.347), rži

5446 (5887), v Zedinjenih državah pšenice 220.480 (216.340), rži 20.225 (14.712), na Japonskem pšenice 7211 (7327), v Kanadi pšenice 105.809 (81.882), rži 12.600 (5450).

Kanada je torej pridelala 30% pšenice in 181% rži več, kakor leta 1921. Kolikor je doslej znano, znaša pridelek pšenice na južni polovici zemlje: Argentinijska 58.600 (leta 1921-22 49.163), Alžir 4963 (9190), Indija 99.705 (68.136), Egipt 9974 (10.073), Maroko 2600 (4754), Tunis 900 (2891).

Glasom zadnjih poročil bo izvozila Kanada 9 milijonov ton, a Zedinjene države 6 milijonov ton, Argentinijska 3 in pol milijona, in Avstralija 2 milijona ton pšenice. Evropa bi morala letos uvažati 15 in tričetrt milijonov ton pšenice; na Anglijo odpade 6 milijonov, Nemčijo 2 milijona in Francijo 1 milijon ton za uvoz. Dvomljivo pa je, če bodo tudi ostale evropske države zamogle spričo valutnih diference uvoziti potrebno jim količino žita. Zato je upati, da bo Jugoslavija svoje žito, ki je namenjeno za izvoz, lahko in dobro prodala.

Mala oznanila.

Zanesljiv vrtnar se takoj sprej-me pri knezoškofjskem po-sestvu v Belnavi. 757 2-1

Stanovanje in plačo debi oženjen penzionist, ki bi nad-ziral mal obrat in katerega žena bi kuhala za 7-10 ljudi. Nastop takoj. — Več pove „Agrumaria“. Maribor, Ale-kandrova 51. 755

Zelo fin Ehrbar-glasovir, črn, skoro nov, se proda. Ogleda se v Mariboru Gosposka ulica št. 46, prilije, od 14. do 15. ure dnevno. 756

Na prodaj nova kompletna spalna soba. Naslov pove uprava. 753

Izgubila se je listnica z 2e-lezničarsko legitimacijo na ime R. Stander. Najditeja se prosi, da vrne vsaj legitima-cijo v trgovini B. Lešnik, Go-sposka ulica 14. 759

Dvonedstropna nova hiša v Mariboru, Smetanova ulica št. 50, se takoj proda. Ima 11 sob in 11 kuhinj. Cena 110.000 D. Anton Vrabl, Kri-žovci pri Ljutemeru. 690 1

Sprejmejo se gospodje ali dijaki na hrano in stanovanje. Naslov pove uprava „Tabora“. 750 2-2

Enonedstropna hiša v sre-dini mesta s trgovskim loka-lem se takoj proda. Stano-vanje takoj na razpolago. Jen-keva ulica 6, 1. nad. 736

Za svojo na novo urejeno in povečano manufakturno trgovino na drobno iščem

prvovrstno in zanesljivo moč.

Prednost imajo ponudniki z dolgoletnimi spričevali in prima referencami. Ponudbe na: **Franc Ks. Souvan, Ljubljana. Ustanovljeno 1835.**

754 2-1

Naznanilo preselitve.

S 15. aprilom preselim svojo **SEDLARSKO. JERMENARSKO IN TORBARSKO DELAVNICO** iz dosedanjih prostorov na Koroški cesti na Slomškov trg št. 6 nasproti stolne cevke. Zahvaljujem se za dosedanje zaupanje ter se priporočam za nadalje. **Ivan Kravos.**

Lastnik in izdajatelj: Konzorcij »Tabora«. — Odgovorni urednik: Rudolf Ozim. — Tiska: Mariborska tiskarna d.

TUNGSRAM

Vse vrste perila za gospode in dame, kakor

Ljudmila Lackner
MARIBOR. Koroška cesta št. 31.